

Anders Obling

Frølundvej 79

7400 Herning

15. juli 2021

Tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 85.1137

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Fakta om boringen, anlægget og tilladelsen

Boringens DGU-nr.	85.1137
AnlægsID (JupiterID)	98243
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 1. oktober 2036.
Maksimal indvinding	22.500 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	50 m ³ /time
Formål med indvindingen	Markvanding
Vandet areal	15 ha
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Sundsvej 6B, 7430 Ikast Matrikel 10ad, Tulstrup By, Ikast E:508.053; N:6.225.083 (UTM32, EUREF89)

¹ "Lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1450 af 05-10-2020).

² "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 973 af 25-06-2020).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599604000

Sagsbehandler:
Rikke Pechüle Arndt
Madsen
E-mail:
rikmads@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603362
Sagsnr.:
13.02.01-P19-137-20

Vilkår for tilladelsen

1. Boringen og dens overbygning (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen, dens pumpe og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
 - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
 - b) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
 - c) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - d) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
 - e) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
 - a. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
 - b. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - c. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
 - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring boringen er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres. De oppumpede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 966 af 23-06-2017).

4. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.
5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende boringer, vandløb eller naturområder⁶.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁷.
7. Hvis boringen tages ud af brug 5 år i træk, skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på boringen, dens formål, dens ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Udover ovennævnte vilkår gælder de vilkår, der står i tabellen på side 1.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁸.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne⁹.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk.

Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen.

Du skal logge ind med NemId.

⁶ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 832 af 27-06-2016).

⁷ § 34 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 1450 af 05-10-2020).

⁸ § 23 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 118 af 22-02-2018).

⁹ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Rikke Pechüle Arndt Madsen
Grundvand

Bilag

Bilag 1 – Redegørelse

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering

Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Bilag 1 - Redegørelse

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra boring DGU-nr. 85.1137 med en maksimal indvinding på 43.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 50 m³/time. Ansøger ønsker at vande 15 ha fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1995 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen. Tilladelsen har hidtil været på 43.000 m³/år. Formodentlig er der indvundet vand fra boringen siden den blev etableret.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra redegørelsen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Ansøger har ikke fået tilladelse til det ansøgte, da ansøgningen ikke indeholder en argumentation for det øgede vandbehov. Der gives i stedet tilladelse til maksimalt at indvinde 22.500 m³/år (med en maksimal pumpeydelse på 50 m³/time), hvilket stemmer godt overens med tidligere indberetninger af oppumpede vandmængder.

Tilladelsen gælder i 15 vandingssæsoner, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Alle beregninger i denne redegørelse er gennemført i screeningsprogrammet BEST. BEST beregner, hvordan indvinding fra boringer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra boringer påvirker grundvandspotentialet i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinssammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over

forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST generer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Geologi og grundvand

Boringen er etableret i 1975 og er boret til 12,5 meters dybde. Boringen er filtersat fra 7-12,5 m under terræn, og grundvandsspejlet står 2,8 m under terræn (måling fra 1976). Geologiske data fra boringen viser, at boringen er etableret i aflejringer af sand.

Boringen indvinder grundvand fra et øvreliggende grundvandsmagasin. Indvindingsmagasinet vurderes lokalt at være frit, da grundvandspotentialet ligger inden for de permeable jordlag, der udgør magasinet. Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for det mest terrænnære grundvandsmagasin, lokalt at strømme mod vest.

Boringen er hverken beliggende i indvindingsopland til alment vandværk, i hygiejnezone, i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Påvirkning af grundvand

Den ansøgte boring ligger inden for grundvandsforekomst nr. DK104_dkmj_42_ks, som er en terrænnær grundvandsforekomst. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand for grundvandet i Ikast-Brande Kommune er god, hvilket vil sige, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen. Den kemiske tilstand for grundvandet er ligeledes god, og der er dermed ikke risiko for overskridelse af kvalitetskravet på 50 mg/l for nitrat.

Påvirkning af nærliggende boringer

Den boring, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvinding fra den ansøgte boring, er DGU-nr. 85.1359 (boring til markvanding). Boringen ligger ca. 290 m nordøst for den ansøgte boring og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en sænkning på 1,2 cm. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 85.1359 både hvad angår mængde og kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningpåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb og natur

Vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2015-2021 er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for bentiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofytter (vandplanter, DVPI) og fisk (DFFV_{a/ø}). På nuværende tidspunkt findes der ikke datagrundlag med en god sammenhæng mellem vandføringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringsniveau, der er anvendeligt i sagsbehandlingen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at påvirkningen af MMVF for nuværende er den bedst tilgængelige vejledende indikator for påvirkning af den økologiske tilstand i mindre vandløb som følge af vandindvinding. Ikast-Brande Kommune benytter "Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027", som datagrundlag i sagsbehandlingen.

Screeningsværktøjet BEST beregner, hvor meget hver eneste aktive boring i området påvirker hvert enkelt vandløbsopland i området. BEST beregner ligeledes, hvor stor en procentdel af påvirkningen, der stammer fra indvinding fra den ansøgte boring. BEST viser, at der er 1 vandløbsopland, hvor indvindingen fra boringen vil udgøre mere end 0,5 % og/eller 0,5 L/s af den samlede påvirkning fra alle borer. Oplandet kan ses på figur 1.

Figur 1. Det påvirkede opland er markeret med tal.

Boringen ligger i den sydlige del af oplandet. Ifølge beregninger i BEST påvirkes vandløbene i oplandet af indvindingen med 1 L/s, hvilket svarer

til 0,58 % af den samlede vandføringsreduktion fra alle boringer på 775,7 %.

Kjeldsig Grøft

I den nordvestlige del af oplandet løber en strækning af Kjeldsig Grøft, der er medtaget og målsat i Vandplan 2. Inden for oplandet har vandløbsstrækningen moderat økologisk tilstand for bentiske invertebrater, høj økologisk tilstand for makrofytter og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat, og strækningen er målsat til god økologisk tilstand. Vandløbsstrækningen er desuden §3-beskyttet, og den korteste afstand fra boringen til strækningen er ca. 4,3 km.

Malmkær Bæk

I den nordvestlige del af oplandet løber en strækning af Malmkær Bæk, der er medtaget og målsat i Vandplan 2. Inden for oplandet er den økologiske tilstand for bentiske invertebrater moderat for den nordlige del af strækningen og god for den sydlige del af strækningen. Den økologiske tilstand for makrofytter er høj for den nordlige del af strækningen og ukendt for den sydlige del af strækningen, og den økologiske tilstand for fisk er ukendt for hele strækningen inden for oplandet. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen inden for oplandet er dermed moderat for den nordlige del og god for den sydlige del af strækningen. Hele vandløbsstrækningen inden for oplandet er målsat til god økologisk tilstand. Vandløbsstrækningen er desuden §3-beskyttet, og den korteste afstand fra boringen til strækningen er ca. 4,3 km.

Bjørnkær Grøft

I den nordvestlige del af oplandet løber en strækning af Bjørnkær Grøft, som er medtaget og målsat i Vandplan 2. Vandløbsstrækningen har moderat økologisk tilstand for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofytter og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat, og strækningen er målsat til god økologisk tilstand. Vandløbsstrækningen er desuden §3-beskyttet, og den korteste afstand fra boringen til strækningen er ca. 4 km.

Tulstrup Afledningsgrøft

I oplandet løber Tulstrup Afledningsgrøft, der er det nærmeste §3-beskyttede vandløb. Vandløbsstrækningen er ikke medtaget og målsat i Vandplan 2, og løber ca. 190 meter nordøst for boringen.

Malmkær Bæk, Biløb

I den sydlige del af oplandet løber Malmkær Bæk, Biløb, der er §3-beskyttet, men ikke medtaget og målsat i Vandplan 2. Den korteste afstand fra boringen til vandløbstrækningen er ca. 1,4 km.

Gløskær Grøft

I den nordlige del af oplandet løber en strækning af Gløskær Grøft, der er §3-beskyttet, men ikke medtaget og målsat i Vandplan 2. Den korteste afstand fra boringen til vandløbstrækningen er ca. 3 km.

Vurdering af påvirkning af vandløb

Da indvindingsmængden er nedsat i forhold til den tidligere tilladelse vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen ikke vil medføre en øget påvirkning af vandløbene i oplandet.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, når der indvindes grundvand fra boringen. Inden for sænkningstragten findes Tulstrup Afledningsgrøft. Da indvindingsmængden, som nævnt, er nedsat i forhold til den tidligere tilladelse, vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke sker en øget påvirkning af det §3-beskyttede vandløb.

De øvrige vandløbstrækninger ligger uden for sænkningstragten. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbene senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

På baggrund heraf vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for vandløbene i oplandet, og at ingen §3-beskyttede vandløb påvirkes kritisk som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Natur

Den nærmeste §3-beskyttede naturtype er en eng. Engen ses omkring 220 m øst for boringen. Se oversigtskort i bilag 3. Ifølge BEST-beregningen er der ingen beskyttede naturtyper, der påvirkes som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Samlet vurdering af påvirkningen

Resultatet af BEST-beregningen og af en faglig vurdering er, at ingen beskyttede naturtyper og beskyttede vandløb bliver væsentligt påvirkede som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 10,7 km nordøst for boringen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at den store afstand mellem boringen og Natura 2000-området betyder, at indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹⁰.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Spidssnudet Frø, Ulv.

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for det område, hvor BEST beregner en sænkning af grundvandsspejlet i det mest terrænnære grundvandsmagasin. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

Støj

Ikast-Brande Kommune vurderer, at driften af anlægget ikke vil medføre støjgener for omkringliggende ejendomme, da indvinding af grundvand fra boringen sker med dykpumpe, som er placeret i en tørbrønd under terræn.

¹⁰ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 926 af 27-06-2016).

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive borer og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

